

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 13CoP/41/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1223201645
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniel Ilavský
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:1223201645.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Ilavského a sudkýň JUDr. Janky Benkovičovej a JUDr. Táne Šefčíkovej, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa A. B., narodeného XX.XX.XXXX, v konaní zastúpeného Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, dieťa rodičov, matky C. A. D., narodenej XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom E. XXXX/XX, XXX XX B., a otca F. B., narodeného XX.XX.XXXX, s trvalým pobytom G. XXXX/XX, XXX XX H. I. - C. B., zastúpeným Mgr. Alexandrou Kokavcovou, advokátkou, so sídlom Gagarinova 10/A, 821 05 Bratislava, o návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia a o odvolaní otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/27/2023-82 zo dňa 15.05.2023, takto

rozhodol:

I. Odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

II. Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením, napadnutým odvolaním, súd prvej inštancie návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhal zverenia maloletého do jeho osobnej starostlivosti, a to do skončenia konania o zmene úpravy práv a povinností rodičov k maloletému vedenom toho času na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 27P/27/2023 a pozastavenia účinnosti a vykonateľnosti rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/139/2021-2885 zo dňa 01.03.2023. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Svoje rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil aplikáciou ustanovení § 324 ods. 1, § 325 ods. 1, § 326 ods. 1 a 2, § 329 ods. 1 až 3 zákona č. 160/2015 Z.z., Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), § 1, § 2 ods. 1, 360 ods. 1, § 363, § 365 ods. 1 až 3, až § 368 zákona č. 161/2015 Z.z., Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP) a článku 5 zákona č. 36/2005 Z.z., zákon o rodine (ďalej len „ZoR“), vecne tým, že nebola osvedčená potreba nariadenia neodkladného opatrenia požadovaného otcom maloletého.

3. Súd prvej inštancie uviedol, že otec maloletého svoj návrh doručený dňa 17.04.2023 odôvodnil tým, že v súčasnosti je vedené konanie o úpravu práv a povinností k maloletému a konanie o návrhu matky na nariadenie výkonu rozhodnutia. Maloletý je od júna 2022 vo fatickej osobnej starostlivosti otca z dôvodu, že maloletý po ukončení styku s otcom odmietal ísť k matke. Každé odovzdávanie maloletého bolo sprevádzané hysterickým plačom maloletého, krikom, búchaním a kopaním do všetkých a všetkého naokolo. Podľa tvrdenia otca, matka odmietala kontakt maloletého s otcom, prípadne ho umožňovala v minimálnom rozsahu, dôsledkom čoho sa mal maloletý čoraz viac citovo viazať na otca a čoraz zreteľnejšie odmietal odísť k matke. Situáciu sa otec snažil riešiť aj tak, že si maloletého po dohode s matkou ponechal u seba o pár dní dlhšie. Dôvodom malo byť vplyvanie ako aj snaha o nastavenie maloletého na odovzdanie matke. Otec je toho názoru, že aktuálna situácia odôvodňuje bezodkladnú úpravu pomerov, pretože je po psychickej stránke absolútne nepriaznivá, a teda nie je v najlepšom

záujme maloletého. Ďalej uviedol, že maloletý je veľmi spokojný v jeho prítomnosti o čom vypovedá aj správa klinického psychológa a znalca PhDr. Igora Obucha zo dňa 05.04.2023. Násilným odňatím a odovzdaním maloletého matke by maloletý utrpel nenapraviteľnú psychickú ujmu. Otec je toho názoru, že sú dané dôvody pre dočasnú úpravu pomerov formou neodkladného opatrenia, ktorým by súd zveril maloletého do jeho osobnej starostlivosti.

4. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že v danom prípade nie je dôvodné nariadovať neodkladné opatrenie tak, ako to vo svojom návrhu žiada otec. Súd prvej inštancie v odsekoch 5 až 11 uznesenia poučil účastníkov konania o účele neodkladného opatrenia a uzavrel, že nemal osvedčené žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by bol záujem maloletého, resp. maloletý ohrozený, alebo že by mu hrozila závažná ujma. Zverenie dieťaťa do osobnej starostlivosti jedného z rodičov formou neodkladného opatrenia, bez toho, že by boli osvedčené výnimočné dôvody a obava o život a zdravie dieťaťa, by neprímeraným spôsobom zasiahlo do práv druhého rodiča, zvýhodňovalo by jedného rodiča pred druhým a mohlo by tak prejudikovať rozhodnutie vo veci samej. Len v konaní vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností je daný dostatočný priestor na preukázanie všetkých sporných skutočností a na vykonanie dokazovania a zistenia skutočného stavu veci, t. j. ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletého. Súd prvej inštancie na pojednávaní dňa 01.03.2023 rozhodol v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému rozsudkom č. k. 27P/139/2021-2885 tak, že maloletého zveril do osobnej starostlivosti matky. Tento rozsudok nadobudol predbežnú vykonateľnosť dňa 03.05.2023. Na súde prvej inštancie súčasne prebieha aj konanie o výkon rozhodnutia pod sp. zn. 23P/1/2023, a to práve z dôvodu, že otec do dnešného dňa nerešpektuje žiadne z uvedených rozhodnutí o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a maloletého si ponecháva vo svojej osobnej starostlivosti od júna 2022.

5. Proti tomuto uzneseniu v celom rozsahu podal v zákonnej lehote odvolanie otec maloletého, a to z odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a) CSP, § 365 ods. 1 písm. b) CSP a § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Maloletý nebol riadne zastúpený procesným, resp. kolíznym opatrovníkom podľa § 117 CMP, čím neboli splnené procesné podmienky. Otec považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie za nepostačujúce, nespĺňajúce zákonné kritériá uvedené v § 220 ods. 2 CSP, a teda za arbitrárne. Z jeho obsahu nie je zrejmé, akými právnymi úvahami sa súd prvej inštancie pri jeho vydaní riadil, čím došlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie vec nesprávne právne posúdil, keď dospel k záveru, že otec nepreukázal potenciálne ohrozenie maloletého. Otec poukázal na aktuálne prežívanie maloletého a jeho psychický stav a vysoko pravdepodobné zhoršenie jeho psychického stavu, pokiaľ bude odňatý z jeho starostlivosti. Svoje tvrdenia podložil odborným vyjadrením a psychologickými správami vypracovanými psychológom PhDr. Obuchom, ktorý ako jediný pracuje s maloletým a posudzoval jeho aktuálny psychický stav obrazovo-zvukovými záznamami, na ktorých je zachytený psychický stav maloletého pri zmienke o matke, resp. pri zmienke o tom, že maloletý bude matke odovzdaný. Súd prvej inštancie teda nezohľadnil dôkazy, na základe ktorých dospel aj Krajský súd v Bratislave v uznesení zo dňa 30.11.2022, sp. zn. 18CoE/135/2022 ku konštatovaniu, že maloletý je citovo naviazaný na otca, v jeho prítomnosti sa cíti v bezpečí, otec prejavuje záujem o starostlivosť o dieťa, spolupracuje za účelom zlepšenia vzťahu rodičov v záujme maloletého. Matka nie je ochotná spolupracovať a má jasný cieľ zabrániť otcovi v styku s deťmi. Krajský súd v Bratislave tiež uviedol, že prešetrenie uvedených skutočností, prečo dieťa i podľa v spise založených správ má rozrušené a negatívne reagovať na otázky smerujúce na matku a na jeho odovzdanie matke, presahujú rámec vykonávacieho konania, avšak súčasne ide o skutočnosti, ktoré nemožno ponechať bez povšimnutia. Súd prvej inštancie podľa otca nezohľadnil skutočnosti, ktoré nastali po vyhlásení rozhodnutia. Napríklad jeden obrazovo-zvukový záznam je z 30.03.2023, na ktorom je zreteľne vidieť, že maloletý je pri zmienke o jeho odovzdaní matke vo veľmi zlom psychickom stave. Otec vyjadril pochybnosť o schopnosti zákonnej sudkyne rozhodnúť nepredpojato, s ohľadom na jej už vopred vytvorený názor z prebiehajúcich konaní. Otec navrhol, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zrušil, alternatívne, aby ho zmenil tak ako požaduje v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Otec navrhuje, aby odvolací súd zároveň rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. V doplneniach odvolania otec uvádza, že matke ponúkol minimálne tridsať možností stretnutia s maloletým, ale matka neprejavuje záujem. Priložil kópiu výpisu sms adresovanú „Ex“ o tom, že zajtra bude v avione o 13:00 hod. v kútiku a ak má záujem, nech príde aj s dcérou. Priložil tiež fotografie, z ktorých vyplýva, že maloletý je spokojný v starostlivosti otca. Pri zmienke o matke je maloletý nepokojný, nervózny, začne kričať a dáva najavo, že o matke nechce počuť. Matka v sms komunikácii trvá na tom, aby otec priniesol maloletého k matke, ale z dôvodu nepriaznivého psychického stavu je takýto návrh matky nerealizovateľný. Matka

sa však nezaujíma o potreby maloletého a bráni mu v styku s maloletou J.. Otec žiada, aby odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvej inštancie a rozhodol o dočasnom ponechaní maloletého v jeho osobnej starostlivosti, pozastavil účinnosť a vykonateľnosť rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/139/2021-2885 zo dňa 01.03.2023 s tým, že neodkladné opatrenie bude vykonateľné doručením a platné do právoplatného skončenia konania vedenom na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 27P/139/2021. O trovách konania má odvolací súd rozhodnúť tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Otec navrhol pripojiť spis Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoE/2/2023 a zároveň doručil listinné dôkazy, a to vyjadrenie otca k návrhu matky na výkon rozhodnutia zo dňa 16.03.2023, uznesenie Krajského súdu v Bratislave č.k. 18CoE/135/2022-697 zo dňa 30.11.2022, úradný záznam ÚPSVaR Bratislava zo dňa 27.04.2022, ÚPSVaR Dunajská Streda zo dňa 13.07.2022, priebežnú správu o realizácii výchovného opatrenia v Úsmev ako dar zo dňa 10.02.2022 a 18.05.2022, správu zo psychologického vyšetrenia maloletého MUDr. Igorom Obuchom zo dňa 19.09.2022 a jeho vyjadrenie zo dňa 04.10.2022 a správu o priebehu vyšetrení, ďalej jeho správu z vyšetrenia zo dňa 05.04.2023, emailovú komunikáciu zástupcu otca s ÚPSVaR Bratislava zo dňa 17.03.2023, vyjadrenie povinného v konaní na Okresnom súde Bratislava II pod sp. zn. 23Em/1/2023 zo dňa 29.03.2023, vrátane príloh, fotografie otca s maloletým, návrh otca na výkon rozsudku Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/129/2022-631 zo dňa 03.05.2023, vrátane prílohy.

6. Z obsahu vyjadrení matky k odvolaniu otca vyplýva, že uznesenie napadnuté odvolaním považuje za vecne správne. Otec zahľuče súdy svojimi podaniami, voči autoritám vystupuje arogantne. Pritom o úprave práv a povinností rodičov k maloletému rozhodol dňa 01.03.2023 súd prvej inštancie, po riadnom dokazovaní, vrátane zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky. S uvedeným rozhodnutím vyjadril súhlas kolízny opatrovník, Úrad komisára pre deti a prokurátor. Je to otec, ktorý bráni matke v styku s maloletým. Odlučuje maloletého od jeho sestry J., ktorá žije s matkou v spoločnej domácnosti. Otec matku neinformoval o tom, kde sa s maloletým zdržiava, čo matka nahlásila na políciu. Matka popiera, že by ju maloletý odmietal. Maloletý sa práve bojí otca. Svedčí o tom aj jej stretnutie s maloletým dňa 28.03.2023 v prítomnosti matky otca maloletého a otca maloletého v trvaní dvoch hodín. Na stretnutí bola prítomná aj sestra maloletého J.. Matka podrobne opísala priebeh stretnutia. Maloletý chcel odísť s matkou, plakal, ale otec mu v tom rázne bránil. Napokon matku s J. vyhodil z domu. Od uvedeného stretnutia maloletého nevidela. Jeho návrhy stretnutí sú účelové, je to len hra pre súd. Napríklad, keď jej ponúkol stretnutie na kúpalisku a ona sa opýtala na miesto, už neodpovedal. Napriek tomu, že maloletý bol zverený súdom do starostlivosti matky, otec chcel prepísať maloletého bez jej súhlasu k inému lekárovi. Otec zanedbáva zdravotnú starostlivosť o maloletého, poukázala na nevhodné správanie sa otca k maloletému, ktorého manipuluje proti matke, jej rodine, zastráša ho, kupuje si ho, nevenuje sa mu a starostlivosť prenecháva svojej matke, ktorá rovnako ako otec učí maloletého k agresívnemu správaniu. Otec už nezvládol starostlivosť o svojho staršieho syna, ktorý bol aj následne súdom zverený do starostlivosti jeho starej matky. Neplní si vyživovaciu povinnosť voči deťom. S dcérou sa nestretáva od 24.04.2023. Odvoláva sa na lekárske správy, ktoré falšoval, keďže nesedeli dátumy, ani citácie. Ďalej na výchovné opatrenie v Úsmev ako dar, ktoré bolo ukončené z dôvodu neprofesionálneho správania sa pani B.. Doktor Obuch sa vyjadril bez spoločnej interakcie s ňou a bez jej súhlasu, teda vychádzal len z tvrdení otca. Výchovné opatrenie nariadené súdom prvej inštancie dňa 01.03.2023 ignoruje. Podstatné je to, že maloletý chcel po deviatich mesiacoch absolútneho odlúčenia od matky od 29.06.2022 odísť s matkou od otca a z jeho domácnosti.

7. Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 3 ods. 5 písm. b) CMP), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d) CSP), po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 365 ods. 1 CSP v spojení s § 62 ods. 1 CMP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez viazanosti rozsahom (§ 65 CMP) a dôvodmi odvolania (§ 66 CMP), s prihliadnutím na prípadné vady konania, iba ak by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ktoré ale nezistil (§ 67 CMP), bez potreby zopakovania alebo doplnenia dokazovania (§ 68 CMP), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie otca maloletého nie je dôvodné, uznesenie súdu prvej inštancie je vecne správne, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie (§ 387 ods. 1 CSP).

8. Predmetom konania je návrh otca na dočasné ponechanie maloletého v jeho osobnej starostlivosti neodkladným opatrením, a to do skončenia konania o úpravu práv a povinností rodičov k maloletému,

ktoré sa vedie na Mestskom súde Bratislava II pod sp. zn. 27P/27/2023, čím by došlo k dočasnej zmene zverenia maloletého z osobnej starostlivosti matky do osobnej starostlivosti otca. Maloletý bol zverený matke rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č.k. 27P/139/2021-2885 zo dňa 01.03.2023, ktorý nadobudol predbežnú vykonateľnosť dňa 03.05.2023. Súčasťou návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je i návrh otca na pozastavenie účinnosti a vykonateľnosti predmetného rozsudku.

9. Predmetom odvolacieho konania je posúdenie dôvodnosti odvolania otca voči uzneseniu súdu prvej inštancie v celom rozsahu, keďže jeho návrh súd prvej inštancie zamietol.

10. Odvolací súd nezistil v tejto veci dôvod, pre ktorý by nemal súhlasiť s podstatou argumentácie použitej súdom prvej inštancie a so zamietnutím návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

11. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

13. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

14. Podľa § 360 ods. 1 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 329 ods. 1 a 2 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

17. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

18. Podľa § 367 ods. 3 CMP uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

19. V zmysle čl. 3 ods. 1 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akejkoľvek činnosti týkajúcej sa detí, nech už uskutočňovanej verejnými alebo súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi alebo zákonodarnými orgánmi.

20. Podľa článku 5 ZoR záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadnia najmä a) úroveň starostlivosti o dieťa, b) bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností vlôh dieťaťa, g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami i využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

21. Podľa článku 24 ods. 2 a 3 Charty základných práv Európskej únie, pri všetkých opatreniach prijatých orgánmi verejnej moci alebo súkromnými inštitúciami, ktoré sa týkajú detí, sa musia v prvom rade brať do úvahy najlepšie záujmy dieťaťa.

22. Odvolací súd sa oboznámil s obsahom pripojeného spisu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoE/2/2023. V predmetnej veci prebieha odvolacie konanie na odvolanie otca ako povinného voči uzneseniu Okresného súdu Bratislava II č. k. 23Em/1/2023-503 zo dňa 05.05.2023, ktorým súd nariadil výkon rozsudku Okresného súdu Bratislava II, č. k. 27P/139/2021-2885 zo dňa 01.03.2023 v časti zverenia maloletého do osobnej starostlivosti matky a v časti styku otca s maloletým za prítomnosti matky. Návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia podala matka ako oprávnená dňa 07.02.2023, ktorý odôvodnila tým, že otec nerešpektuje súdne rozhodnutia a v rozpore so súdnym rozhodnutím matke od 29.06.2022 odmieta odovzdať maloletého a matke bráni v akomkoľvek kontakte s maloletým.

23. Obsahom spisu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoE/2/2023 je aj rozsudok Okresného súdu Bratislava II č. k. 27P/139/2021-2885 zo dňa 01.03.2023, ktorým súd prvej inštancie (okrem iného) zveril maloletého do osobnej starostlivosti matky (výrok I.), upravil styk otca s maloletým v prítomnosti matky (výrok V. a VI.), nariadil rodičom a maloletému výchovné opatrenie, a to povinnosť zúčastniť sa odborného psychologického poradenstva na Referáte poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava (výrok XI.) a určil predbežnú vykonateľnosť rozsudku (výrok XIII.). Súd prvej inštancie zrušil neodkladné opatrenia, ktorými bol maloletý dočasne ponechaný v osobnej starostlivosti matky a dočasne upravený styk otca s maloletým v prítomnosti matky (výrok IX. a X.) Z obsahu odôvodnenia vyplýva, že konanie o úpravu práv a povinností začalo na návrh otca dňa 14.11.2020 na Okresnom súde Dunajská Streda. Ohľadne úpravy rodičovských práv a povinností k maloletej J., sestre maloletého, súd prvej inštancie v konaní sp. zn. 28P/48/2022 dňa 11.04.2022 schválil rodičovskú dohodu (okrem iného) o zverení maloletej do osobnej starostlivosti matky a o styku otca s maloletou bez prítomnosti matky. Súd prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky tým, že matka má všetky predpoklady na zabezpečenie plnohodnotnej starostlivosti o maloletého, o ktorého sa napokon osobne starala od narodenia do júna 2022, od ktorej doby otec nezákonne maloletého od matky izoluje. Zverenie maloletého do starostlivosti matky zároveň posilní súrodenecké väzby s jeho sestrou J.. Konanie otca ho diskvalifikuje k tomu, aby mu bol maloletý zverený do jeho osobnej starostlivosti. Z nahrávok, ktoré poskytol otec súdu prvej inštancie vyplývalo, že otec maloletého pozitívne nemotivuje, vyrušuje ho pri hre a vyzýva k odchodu k matke, ktorý oznamuje smutným tónom. U maloletého tým podporuje konflikt lojality, pretože maloletý vníma, že otec je smutný z toho, že má odísť k matke. Súd prvej inštancie vyhovel návrhu matky na určenie predbežnej vykonateľnosti rozsudku z dôvodu, že predmetné konanie už trvá značnú dobu a je nevyhnutné zastabilizovať rodinnú situáciu a zabezpečiť účinnú ochranu maloletému.

24. Odvolací súd sa oboznámil s obrazovo-zvukovými záznamami, ktoré do konania o výkon rozhodnutia predložili matka (č.l. 361) a otec (č.l. 163 a 576), ako aj obrazovo-zvukovými záznamami, ktoré predložil otec do tohto konania označených CD I až V, kde sa nachádzajú videá a zvukový záznam z prípadovej konferencie. Zo záznamov predložených otcom vyplývajú odmietavé reakcie maloletého v prítomnosti otca pri zmienke o jeho stretnutí s matkou, ktoré sú sprevádzané plačom maloletého, kopaním. Na obrazovo-zvukovom zázname zo dňa 28.03.2023, ktorý predložila matka je maloletý voči matke spontánny, zhovorčivý, matke na jej podnet dáva pusu. Vyjadruje, že chce odísť s matkou, vyťahuje si topánky a chce, aby mu matka pomohla. Otec bráni jeho odchodu, matka sľubuje, že maloletého prinesie späť, čo otec pred maloletým spochybňuje. Otec nijak nemotivuje maloletého vo vzťahu k matke, práve naopak, napríklad, keď maloletý hovorí, že aj ten druhý je jeho domov, otec sa ho vyčítavým spôsobom pýta, či toto zrazu nie je jeho domov, pýta sa ho, prečo potom bije maminku pri odovzdávaní. Matka navrhuje otcovi, že môže ísť s nimi. Situácia končí octom vynútením odchodom matky. Maloletý plače.

25. Odvolací súd sa oboznámil so správou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava zo dňa 17.07.2023, ktorá je tiež súčasťou spisu Krajského súdu v Trnave sp. zn. 15CoE/2/2023, z ktorej vyplýva, že orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately sa nepodarilo preveriť život a zdravie maloletého a tiež preveriť, či je zabezpečovaná starostlivosť o maloletého.

26. Z obsahu návrhu i odvolania odvolaciemu súdu vyplýva, že otec nepochopil účel inštitútu neodkladného opatrenia. Zákonná úprava konania o neodkladných opatreniach vyžaduje na nariadenie

neodkladného opatrenia ako formy procesnej ochrany vo veciach starostlivosti súdu o maloletých zásadne potrebu bezodkladne upraviť pomery účastníkov. Osobitnej povahy tohto procesného inštitútu zodpovedá zjednodušený a zrýchlený procesný postup súdu pri rozhodovaní o návrhu na jeho nariadenie, keď súd spravidla rozhodne bez vylúču a vyjadrenia účastníkov a bez nariadenia pojednávania. Naliehavý charakter konania o neodkladnom opatrení neumožňuje, aby sa vo veci vykonávalo rozsiahle dokazovanie tak ako v riadnom konaní, preto sa iba osvedčuje, či sú splnené podmienky na nariadenie neodkladného opatrenia. Osvedčovanie na rozdiel od dokazovania znamená, že súd prostredníctvom označených dôkazov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie (por. uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28.11.2012, sp. zn. 6 M Cdo 5/2012). Spravidla to znamená, že súd vychádza zo skutkových tvrdení navrhovateľa, ktoré posudzuje v súvislosti s dostupnými dôkazmi z hľadiska ich pravdepodobnosti. Nariadenie neodkladného opatrenia v každom prípade vyžaduje splnenie podmienky, že je tu potreba bezodkladne upraviť pomery.

27. Odvolací súd zhodne so súdom prvej inštancie musel konštatovať, že nie sú splnené zákonné dôvody pre nariadenie neodkladného opatrenia v zmysle otcovho návrhu, keď nebolo zistené ohrozenie práv maloletého vyžadujúce neodkladnú úpravu. Vzhľadom k uvedenému sa odvolací súd stotožňuje s odôvodnením napadnutého uznesenia, pričom nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov súdu prvej inštancie odchýliť a nemôže dať za pravdu odvolateľovi, ktorý navyše v odvolaní neuviedol žiadne nové relevantné skutočnosti spôsobilé prívodiť zmenu odvolaním napadnutého uznesenia. K odvolacím námietkam otca sa však žiada doplniť nasledovné:

28. Otec namietal, že v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia nebol maloletý zastúpený procesným, resp. kolíznym opatrovníkom podľa § 117 CMP, čím neboli splnené procesné podmienky.

29. Odvolací súd predmetnú odvolaciu námietku otca vyhodnotil ako nedôvodnú. Súdom prvej inštancie totiž ustanovil Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava za opatrovníka maloletého uznesením č.k. 27P/27/2023-79 zo dňa 04.05.2023. Je pravda, že súd prvej inštancie pochybil, keď opomenul uviesť kolízneho opatrovníka v záhlaví uznesenia o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň uznesenie o ustanovení kolízneho opatrovníka doručil otcovi maloletého a kolíznemu opatrovníkovi až po vydaní napadnutého uznesenia. Tiež nedoručil kolíznemu opatrovníkovi návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a procesne ho nepoučil. Súdom prvej inštancie tak nesprávnym procesným postupom znemožnil kolíznemu opatrovníkovi, aby uskutočňoval procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Funkciou opatrovníka je povinnosť chrániť práva a právom chránené záujmy maloletého dieťaťa v konaní. Opatrovník má právo vyjadriť sa ku všetkým skutočnostiam, navrhovať vykonanie procesných dôkazov, a taktiež navrhovať súdu, ako má vo veci rozhodnúť vzhľadom na záujem dieťaťa. V danom prípade však odvolací súd nemohol pristúpiť k zrušeniu napadnutého uznesenia, pretože tento nedostatok bolo možné napraviť odvolacím súdom, ktorý doručil návrh, vrátane jeho príloh, procesné poučenia a uznesenie o zamietnutí návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia a dal kolíznemu opatrovníkovi možnosť sa k veci vyjadriť. Vzhľadom na uvedené, odvolací súd zhojil nedostatok vytýkaný súdom prvej inštancie a uvedená odvolacia námietka otca je neopodstatnená.

30. Otec ďalej považuje odôvodnenie napadnutého uznesenia súdu prvej inštancie za nepostačujúce, nespĺňajúce zákonné kritériá uvedené v § 220 ods. 2 CSP, a teda za arbitrárne. Z jeho obsahu nie je zrejmé, akými právnymi úvahami sa súd prvej inštancie pri jeho vydaní riadil, čím došlo k porušeniu práva otca na spravodlivý proces.

31. Ani s uvedenou odvolacou námietkou sa odvolací súd nestotožňuje. Súdom prvej inštancie odôvodnil svoje rozhodnutie tým, že neboli osvedčené žiadne také skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že by bol záujem maloletého, resp. maloletý ohrozený, alebo že by mu hrozila závažná ujma. Pritom zohľadnil aj skutočnosti uvádzané otcem, a teda, že odovzdávanie maloletého matke je sprevádzané plačom maloletého, krikom, búchaním, kopaním. Zohľadnil tiež správu klinického psychológa a znalca PhDr. Igora Obucha, podľa ktorej je maloletý v starostlivosti otca spokojný. Poukázal na to, že zisťovanie, ktorý z rodičov má lepšie predpoklady na zabezpečenie starostlivosti o maloletého je predmetom prebiehajúceho konania vo veci samej o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému, pričom zároveň prebieha konanie o výkon rozsudku vyhláseného súdom prvej inštancie dňa 01.03.2023, a to práve z dôvodu, že otec do dnešného dňa nerešpektuje žiadne z uvedených rozhodnutí o zverení maloletého do osobnej starostlivosti matky a maloletého si ponecháva vo svojej osobnej starostlivosti

od júna 2022. Ústavný súd Slovenskej republiky (napríklad v Náleze sp. zn. II. ÚS 203/2020) opakovane zdôraznil, že aj v konaní o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musia byť rešpektované minimálne požiadavky, ktoré tvoria podstatu základného práva na súdnu ochranu, resp. práva na spravodlivé súdne konanie. Rozhodnutie o návrhu na vydanie neodkladného opatrenia musí mať predovšetkým rovnako ako iné rozhodnutia zákonný podklad, musí byť vydané príslušným orgánom a nemôže byť prejavom svojvôle, teda musí byť primeraným spôsobom odôvodnené. Keďže konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvoria jeden celok, odvolací súd k námietkam otca dopĺňuje nasledovné.

32. Otec sa odvoláva na listinné dôkazy, ktoré priložil k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, tak ako sú špecifikované v odseku 5 tohto rozhodnutia. Podľa § 326 ods. 1 a § 132 ods. 2 CSP, opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy. Otec konkrétne poukázal na záver psychológa PhDr. Igora Obucha, a to, že násilná zmena prostredia, t.j. odňatie otcovi a odovzdanie maloletého matke, by bolo pre maloletého traumatizujúce. Odmietanie matky maloletým vyplýva aj z obrazovo-zvukových záznamov, kde maloletý jasne preukazuje, že nechce ísť k matke. Za takejto situácie si nemožno podľa otca predstaviť, že by malo dôjsť k odovzdaniu maloletého bez psychickej ujmy maloletého. Ďalej otec argumentuje tým, že matka nespupracuje, nereflektuje na ponúkané stretnutia s maloletým. Poukázal na závery Krajského súdu v Bratislave v uznesení zo dňa 30.11.2022, sp. zn. 18CoE/135/2022.

33. Odvolací súd k týmto námietkam otca uvádza, že ani z jedného označeného dôkazu nevyplýva dôvodnosť nariadenia neodkladného opatrenia. Pokiaľ totiž otec spochybnil právne posúdenie súdu prvej inštancie v rozsudku zo dňa 01.03.2023, tieto námietky budú predmetom preskúmania odvolacím súdom vo veci samej. Odvolací súd vo veci návrhu o nariadenie neodkladného opatrenia ale v zhode so súdom prvej inštancie nezistil žiadne ohrozenie maloletého, či jeho záujmov, ktoré by vyžadovalo neodkladnú zmenu osobnej starostlivosti a pozastavenie účinnosti a vykonateľnosti predmetného rozsudku. Nie je totiž sporné, že maloletý sa fakticky nachádza v starostlivosti otca od júna 2022. K stretnutiu maloletého s matkou došlo až dňa 28.03.2023, pritom maloletý bol najprv neodkladnými opatreniami a následne predbežne vykonateľným rozsudkom zverený do jej osobnej starostlivosti. Matka napriek tomu nepodnikla žiadne faktické kroky k reálnemu odobratiu maloletého zo starostlivosti otca. Z obrazovo-zvukových záznamov nevyplývajú žiadne takéto skutočnosti, práve naopak. Na obrazovo-zvukovom zázname zo dňa 28.03.2023, ktorý predložila matka, chce maloletý dobrovoľne odísť s matkou a otec mu v tom bráni. Matka navrhuje otcovi, že môže ísť s nimi a situácia končí jej vynútením odchodom. Matka postupuje v súlade so zákonom a navrhuje výkon rozhodnutia, ktorým bol maloletý zverený do jej osobnej starostlivosti, čo v žiadnom prípade nemožno považovať za zneužívanie rodičovských práv, či dokonca za ohrozovanie záujmov maloletého. Práve v konaní o výkon rozhodnutia súd rozhodne či a za akých okolností pristúpi k odobratiu maloletého otcovi a k jeho odovzdaniu matke. Veď aj otec odôvodňuje svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia ohrozením psychického stavu maloletého jeho odobratím, čo ale nie je predmetom konania o nariadenie neodkladného opatrenia o dočasnej zmene zverenia maloletého.

34. Keďže zákonné podmienky na zmenu nariadeného neodkladného opatrenia neboli splnené, odvolaciemu súdu tak nezostávalo iné, než vecne správne rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdiť v súlade s ustanovením § 387 ods. 1 CSP.

35. Ďalšie argumenty odvolateľa odvolací súd považoval pre rozhodnutie vo veci samej za nepodstatné, nespôsobilé ovplyvniť posúdenie veci, keď i podľa už konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napr. rozhodnutia Ústavného súdu SR sp. zn. II.ÚS 251/2004, III.ÚS 209/2004, II.ÚS 200/2009 a pod.).

36. O nároku na náhradu trov tohto odvolacieho konania bolo rozhodnuté v zmysle § 262 ods. 1 CSP s použitím generálnej klauzuly zakotvenej v § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, keď žiadne okolnosti odôvodňujúce uplatnenie moderačného práva súdu v zmysle § 55 CMP v konaní nevyšli najavo.

37. Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3 : 0, čiže jednomyseľne.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je podľa § 421 CSP prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvom pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1).

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou

a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP).

Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

Dovolací dôvod nemožno vymedziť tak, že dovolateľ poukáže na svoje podania pred súdom prevej inštancie alebo pred odvolacím súdom (§ 433 CSP).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 CSP).

V dovolaní nemožno uplatňovať nové prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany okrem skutočností a dôkazov na preukázanie prípustnosti a včasnosti podaného dovolania (§ 435 CSP).